Ner. 58. Sobota 11. Marca 1854. Rok Gazecie 44.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 7. marca. Jak się dowiadujemy, odbędą się zaślubiny Jego c. k. Apost. Mości na dniu 24. kwietnia w nadwornej kaplicy parafialnej u Ś. Augustyna. Jej królewicz. Mość najdostojniejsza Księżniczka-Narzeczona przybędzie na dniu 22. kwietnia popołudniu do Nussdorf, zkąd uda się do Schönbrunnu, a na dniu 23go odbędzie wjazd z Terezyanum przez miasto do Bellaryi. *(W. Z.)*

(Litogr. „koresp. austr.“ o nowej pożyczce państwa.)

Wiedeń, 7. marca. W związku z najnowszemi postanowieniami Jego c. k. Apost. Mości otwarto dzisiaj pożyczkę w sumie 50 milionów, której warunki podała dzisiejsza Gazeta Wiedeńska.

Warunki te są równie dla kapitalisty, jak i dla spekulanta bardzo korzystne i powabne. Przy uprowizyonowaniu wynoszącem $4^1/_2$ pCt. (4 za 90) nastąpi zwrócenie w przeciągu lat 50 za pomocą dwóch losowań rocznych, których najniższa wygrana przyniesie zysk kapitałowy 33 pCt. (70 na 225) i nastręczają 50 wygranych w sumie 200.000 zr., 170.000 zr., 140.000 zr., 110.000 zr. i 100.000 zr., następnie 50 wygranych w sumie 80.000 zr., 70.000 zr., 60.000 zr., 50.000 zr. i 40.000 zr. oprócz znacznej liczby wygranych w mniejszych kwotach.

Forma tej pożyczki jest tak dogodna, że wątpić można, czyli się wkrótce podobna nastręczy publiczności.

(Dwa nowe pułki jazdy.)

Jego ces. Mość nakazał utworzenie dwóch nowych pułków jazdy, a mianowicie jednego pułku ułanów i jednego dragonów. Liczba pułków ułanów pomnoży się przezto na 12, a dragonów na 8. Pułk ułanów będzie nosić imię króla Ferdynanda obojej Sycylii Nr. 12., pułk dragonów zaś Ferdynanda W. księcia Toskanii Nr. 8. *(Lloyd.)*

(Rozporządzenie c. k. ministeryum spraw wewnętrznych.)

Wiedeń, 7. marca. Rozporządzenie c. k. ministeryum spraw wewnętrznych, ważne dla wszystkich krajów koronnych, którem wyznaczony dotąd dla praktykantów aptekarskich czteroletni termin nauki na 3 lata zniżony został; dtto 28go lutego 1854.

— C. k. ministeryum spraw wewnętrznych zważywszy, że ze względu na warunki oznaczone w nowym, przez Jego ces. Mość potwierdzonym planie organizacyi nauk farmaceutycznych dla osiągnienia stopnia magistra farmaceutyki trzyletni termin nauki dla praktykantów aptekarskich zupełnie jest dostateczny, uznało za rzecz stosowną oznaczony w istniejącym gremialnym regulaminie aptekarskim czteroletni termin nauki zniżyć na 3 lata. To rozporządzenie ma wejść natychmiast w moc obowiązująca. *Bach* m. p. *(W. Z.)*

Hiszpania.

Madryt, 26. lutego. Dziennik *Espana* donosi, że jenerał brygady Carles de Vargas został w Madrycie pojmany i wzięty pod ścisły areszt. Komisarza policyi z środkowego dystryktu pana Fabregas, usunięto od urzędu.

Pułk piechoty Mojorca wyruszył z Madrytu do Saragosy dla zastąpienia pułku Cordova, który można uważać już za rozwiązany.

Ponieważ gubernator angielski w Gibraltarze zezwolił już na to, ażeby okręta zawijające z Anglii do Gibraltaru odbywały kwarantanę, zniesiono w zatokach hiszpańskich kwarantanę zaprowadzoną dla okrętów przybywających z Gibraltaru, i od 14. lutego przywrócono znów przerwaną dotąd komunikacyę z Gibraltarem na morzu i lądzie. *(Abbl. W. Z.)*

Anglia.

(Skład jeneralnego sztabu do Turcyi przeznaczonego. — Eskadra admirała Corry.)

Londyn, 3. marca. Jeneralny sztab przeznaczonego do Turcyi korpusu angielskiego, składa się podług dziennika *Globe* z następujących oficerów: Naczelny dowódzca lord Raglan; sekretarz wojskowy podpułkowik Steele; adjutanci-major lord Burghersh, podpułkownik Somerset, kapitan Kingscote, porucznik Somerset; jenerał-porucznik Sir G. Brown; adjutanci-kapitan Alex. Macdonell, kapitan Withmore, porucznik Pearson; jenerał-major Jego królewicz. Mość książę Cambridge; adjutanci: major Macdonald, kapitan Clifton, podpułkownik lord W. Paulet, podpułkownik Tyrwhitt; jenerał brygady J. W. Bentinck; adjutanci: porucznik Byngl, kapitan Stephenson; jenerał brygady Sir Collin Campbell; adjutanci: kapitan Shadwell, kapitan Sterling; jenerał brygady W. Eyre; adjutanci: porucznik L. Graham, major A. Hope.

Eskadra admirala Corry składa się z następujących okrętów: „Princess Royal“ (91 dział), okręt z banderą admirała Sir Charles Napier; „Prince Regent“ (90 dział), okręt z banderą kontr-admirała Corry; „Blenheim“ (58 dział), okręt z banderą kontr-admirała Chads; „Saint Jean d'Acre“ (101 dział); „Boskawen“ (70 dział); „Hogue“ (60 dział); „„Imperiéuse“ (51 dział); „Arrogant“ (47); „Amphion“ (34); „Tribune“ (30); „Odin“ (16); „Magicienne“ (16); „Valorous“ (16); „Dragon“ (6); „Frolic“ (16). *(Abbld. W. Z.)*

Francya.

(Sprawy izby prawodawczej. - Czwarty oddział floty.)

Paryż, 3. marca. Dzisiejsze posiedzenie izby prawodawczej otworzył prezydent Billault o godz. 2giej krótką przemową, w której dla wykonania swych obowiązków prosił o życzliwość zgromadzenia. Dziesięciu deputowanym przyzwolono żądany urlop. Potem przedłożono kilka projektów rządowych mniejszej wagi i dekret cesarski mianujący prezydenta rady państwa pana Baroche komisarzem rządowym dla wszystkich projektów do ustaw niezawiśle od mających się każdą razą mianować osobnych komisarzy. Nakoniec utworzono wydziały za pomocą losowania i zamknięto posiedzenie.

— Na posiedzeniu z d. 4. marca ukonstytuowała się izba wyborem prezydentów, sekretarzy i wydziałów.

— Francya chce utworzyć czwarty oddział floty przeznaczony do transportu korpusu expedycyjnego, który powoli dojdzie liczby 80.000 ludzi. Marszałek St. Arnaud mianowany, jak wiadomo, naczelnym dowódzcą korpusu expedycyjnego, opuści Paryż dnia 10go marca. — Znowu obiegają pogłoski o odwołaniu ambasadora w Konstantynopolu jenerała Baraguay d'Hilliers. Odwołanie hiszpańskiego i neapolitańskiego ambasadora pp. Turgot i Maupas ma niezawodnie nastąpić. *(Zeit.)*

(Monitor o zapomogach dla weteranów republiki i dawnego Cesarstwa.)

Paryż, 3. marca. *Moniteur* zawiera artykuł o zapomogach udzielonych weteranom republiki i dawnego Cesarstwa, którzy od roku 1815 „niemogli otrzymać żadnej nagrody za swoje długoletnie i chwalebne usługi.“ Zajmująca się tą sprawą komisya uznała sumę 2,700.000 frank. za dostateczną i obdzieliła nią 12.054 zasłużonych weteranów. Później jednak zgłosiło się jeszcze przeszło 30.000 żołnierzy, mogących domagać się równego uznania swych zasług ze strony rządu. Na rozkaz Jego Mości Cesarza został na ostatniej sesyi przedłożony Ciału ustawodawczemu projekt do ustawy, który jednogłośnie przyjęto. Ustawa ta ogłoszona na dniu 10. czerwca roku zeszłego upoważnia komisyę w miarę zmierania pierwej zameldowanych udzielać wsparcia także innym żołnierzom cesarstwa. Na mocy tego rozdano w roku 1853 pomiędzy 3434 weteranów 343.034 franków, które po zgonie 1926 dawniej obdarzonych pozostawały do dyspozycyi. Ale komisyi tej pozostaje jeszcze wiele do czynienia, aby osiągnąć cel zamierzony.

Senat miał dziś posiedzenie o 2giej godzinie z południa. *(A. B. W. Z.)*

Belgia.

(Załatwienie kwestyi względem udziału duchowieństwa w naukach młodzieży szkół średnich.)

Bruxela, 20. lutego. Przed kilkoma dniami zaszło tu zdarzenie ważne w swych następstwach dla wewnętrznych stosunków Belgii. Tak długo tocząca sią kwestya względem udziału duchowieństwa w naukach młodzieży uczęszczającej do średnich szkół państwa i miast została nakoniec rozstrzygnięta. Jakkolwiek ta decyzya niejest jeszcze dokładna ani ze wszechmiar zaspokajająca, jednak położy ona koniec scysyi, która przez kilka lat podniecała ducha stronniczego. Za granicą wyda się to dziwnem, a nawet niepojętem, że rzecz tak pojedyncza jak nauka religii w gymnazyach i szkołach

realnych mogła się stać przedmiotem politycznego znaczenia i dać powód do rozwlekłych trudnych układów między rządem a duchowieństwem. Przyczyna tego zależy w zupełnie właściwych stosunkach, jakie konstytucya belgijska w tym zawodzie utworzyła. Przy absolutnej wolności wyznań i wynikającej ztąd zupełnej niezawisłości wszelkiej władzy duchownej od państwa, niemoże państwo, gdy potrzebuje ich współdziałania, w żaden sposób do tego ich przynaglić albo zmusić, ale musi starać się o dobrowolny ich udział. W takim razie podają się naturalnie warunki, a układy stają się potrzebne. Powód do takich układów dała także ustawa wotowana jeszcze pod ministerstwem Rogier-Frere, która w jednym artykule zawiera postanowienie, że w zakładach naukowych, fundowanych, patronizowanych, lub subsydyowanych ze strony państwa obok innych przedmiotów naukowych udzielano także nauki religii. Dla przeprowadzenia tej uchwały wszedł p. Rogier w układy z biskupami; te układy jednak nieprzywiodły do żadnego rezultatu, gdyż się nie można było porozumieć względem warunków, pod któremi ta nauka miała być udzielaną. To było przyczyną, że przez kilka lat w zakładach naukowych państwa nieudzielano nauki religii. Teraźniejszy minister spraw wewnętrznych, p. Pierrot, wszedł znowu w układy z duchowieństwem, które wkońcu przywiodły do porozumienia. Tę ugodę regulującą naukę religii w szkołach publicznych przedłożono izbom. Dyskusya była stosunkowo bardzo krótka; tylko ostateczna lewa strona oponowała; pp. Frere i Verhaeghen byli jedynymi mowcami, którzy ganili postępowanie rządu, a izba przyjęła ogromną większością 86 głosów przeciw 7 motywowany porządek dzienny, w którym wyraźnie pochwalono postępowanie i dane objaśnienia rządu. Nawet dawniejsi koledzy pana Frere, między innymi także p. Rogier, który o tę samę kwestyę bezskutecznie z dochowieństwem się układał, głosowali w duchu rządu. Nigdy niebyła jeszcze ostateczna lewa strona tak izolowaną jak w tym wypadku. Biskupi przyłączyli się zaraz nazajutrz do ugody, jaka stanęła między prymasem a rządem i ta trudna, dla wewnętrznych stosunków Belgii tak ważna kwestya jest w ten sposób nakoniec załatwiona. *(A. a. Z.)*

(Mianowanie ministra państwa. — Traktat handlowy z Francyą.)

Bruxela, 27. lutego. Jenerał-leitnant baron Prise, jenerał-adjutant króla Jego Mości, jest mianowany ministrem państwa.

Na ostatniej konferencyi, odbytej wczoraj rano między francuskimi negocyantami i naszym ministrem spraw zagranicznych porozumiano się o ostatnie punkta handlowego traktatu. Nowa konwencya zawiera wyraźnie: uchylenie literackiego przedruku; ale wyznacza księgarskiemu handlowi w Belgii stanowisko, którem ułatwia sprowadzanie do Francyi wszelkich dzieł, wydawanych zwykle w Belgii przez francuskich tudzież innych autorów. Dyferencyalną taryfę na rzecz belgijskich węgli i żelaza zatrzymano; równie jak uwzględnienie dla przędzy i wyrobów lnianych. Następnie przyjęto ułatwienia dla handlu źwierciadłami i mieszanych tkanin belgijskich, zwłaszcza dla materyi na spodnie. Żądane od przeszłego ministeryum koncesye dla chmielu są zatrzymane, a bezimienne towarzystwa i t. d. Francyi są także w Belgii uznane. Belgijski rząd pominął żądanie Francyi względem wzajemnej konwencyi dla przytłumienia przemytnictwa. Traktat będzie za kilka dni izbom przedłożony. *(W. Z.)*

Włochy.

Powrót króla z Genuy. — Genueńska wystawa przemysłowa. — Dekreta król. — Pismo biskupa z Nizzy. — Rozwiązanie municypalności w Valdenizza.)

Turyn, 28. lutego. Publiczność powitała przedwczoraj króla za powrotem z Genuy do Turynu z radością i uniesieniem.

Ulice, zacząwszy od dworca kolei żelaznej aż do królewskiej rezydencyi, były oświetlone.

Król Jego Mość ofiarował podczas swego pobytu w Genuy na rzecz tamtejszej ubogiej ludności 10.000 lire.

Względem genueńskiej wystawy przemysłowej pisze „Corr. mercant.," że zapewnie będzie dłużej otwartą, niżli z początku wyznaczono. Wystawiony tam również elektryczny tkacki warsztat pana Bonellis pracuje codzień nieprzerwanie; Ich Mość król i królowa przypatrywali się także przedziwnym jego wyrobom.

„Gazz. Piem." zawiera sankcyonowane dekreta królewskie względem zniesienia ceł od wprowadzania zboża.

Najprzewielebniejszy biskup z Nizza wydał pismo w którem gani wychodzący tam dziennik „Avenir de Nice."

Król Jego Mość rozwiązał municypalność w Valdenizza i złożył tamtejszego syndyka z urzędu. Przyczyną tego rozporządzenia ma być niedbałość, z jaką te władze wykonywały swą powinność w administracyi gałęzi naukowej. *(A. B. W. Z.)*

(Festyny przy inauguracyi kolei żelaznej.)

Z Genuy piszą pod dniem 24. z. m. do „Triest. Ztg.": Festyny sprowadziły tu zewsząd obcych gości i wszystko odbywa się w najlepszym porządku. Dziwna jest tylko oziębłość, z jaką tutejsza publiczność przyjmuje króla, bo nigdzie niewidać publicznych oznaków, jakie się przy podobnych okolicznościach objawiać zwykły. Niechęć ta pochodzi z zawiedzionej nadziei, że dziesięciu Genueńczyków, wyjętych z amnestyi w roku 1848, tudzież kilka kobiet przyaresztowanych od sześciu miesięcy za rozruch o zboże, na wolność nie wypuszczono. *(Abbl. W. Z.)*

Rosya.

(Raport księcia Namiestnika Kaukazu. — Ukaz cesarski.)

Petersburg, 9. lutego. Książę-Namiestnik Kaukazu doniósł Cesarzowi Jego Mości, że chcąc zapobiedz napadom tureckim w dystrykcie Achacyk, posłano wojsko i milicyę z Kutais na granicę Imerycyi i że dla zasłonięcia mieszkańców z Kutais od band zbójeckich, uformowała się milicya, do której wstąpili wszyscy urzędnicy, szlachta i obywatele z Kutais.

Cesarski ukaz, zakazujący żydówkom w Polsce nosić obcą fryzurę, jako to przyprawione pukle, wstążki i t. d., został w najnowszym czasie tym dodatkiem zaostrzony, że żydowskim kobietom niewolno nadal pod czepkami i kapeluszami nosić tak zwanych czapeczek, jeżli się same i ich mężowie na wielkie pieniężne kary i więzienie narazić nie chcą. Rozkazem drukowanym w żydowskim i rosyjskim języku zakazano jak najściślej rabinom dawać ślub żydowskiej oblubienicy, której wpoprzód ucięto warkocze, gdyż w przeciwnym razie młody rabin będzie natychmiast wzięty w rekruty, a starzy rabinowie będą ukarani deportacyą do kolonii karnej. *(W. Z.)*

Księztwa Naddunajskie.

(Pismo księcia Serbii do Sułtana i adres Senatu Serbskiego do księcia Alexandra.)

Z Belgradu otrzymano dwa następujące dokumenta odnoszące się do nowo wydanego firmanu i wyjaśniające stosunki kraju serbskiego. Pierwszy z tych dokumentów, a mianowicie pismo księcia Alexandra do Sułtana jest następującej osnowy:

„Raczyłeś Najjaśniejszy Panie w nieprzebranej Swej troskliwości o spokój i pomyślność Swych ludów przesłać mi firman w miesiącu Rebjul Evel 1270 (1854), którym prawo narodu serbskiego potwierdzono. Miałem to szczęście, otrzymać ten nader drogi dowód dobrotliwości W. ces. Mości z rąk Etema Baszy, i kazałem firman pomieniony ogłosić z uczuciem najgłębszego uszanowania, najszczerszej podzięki i wdzięczności dla Osoby W. ces. Mości z należytą tu w Belgradzie uroczystością, jak niemniej nakazałem ogłosić go całemu narodowi, iżby nowy ten dowód dobrotliwości W. ces. Mości wiadomy i uznany był w całym kraju moim.

Wyraz ten łaski W. ces. Mości będzie dla mnie i dla narodu serbskiego nowym dowodem starannej troskliwości W. ces. Mości o spokój i pomyślność Serbii. Swobody nadane Serbii przez świętej pamięci sułtana Mahmuda, i wyliczone w wysokich hatyszeryfach wydanych narodowi serbskiemu w roku 1245 (1829, 1246 (1830), 1249 (1833), 1254 (1838) utrwaliły teraźniejszy dobry byt Serbii.

Potwierdzając te swobody i przyrzekając narodowi serbskiemu dalsze jeszcze dowody Swej dobrotliwości, utrwaliłeś W. ces. Mość pomyślność Serbii, a to równie przez zachowanie swobód potąd przyznanych, jako niemniej i *zapowiedzią dalszego jeszcze ich rozszerzenia*. Naród i książę serbski poczuwają się za tę życzliwą staranność do niewygasłej wdzięczności dla tronu W. ces. Mości. Tak jak potąd śród wszelkich stosunków będzie i nadal wierność ich stała i niewzruszona, chcąc taką wiernością swoją okazać się godnymi dobroci W. ces. Mości i zaskarbić ją sobie jeszcze na przyszłość.

Błagam wraz z narodem serbskim najgoręcej Stwórcę świata o utrzymanie Waszej ces. Mości przy długiem i szczęśliwem życiu dla dobra narodów rozległego państwa tureckiego. Zanoszę oraz prożbę uniżoną, iżby Wasza ces. Mość raczył mnie i naród serbski zachować w łasce swojej itd.

Beldrad, 26. stycznia (7. lutego) 1854.

Alexander Karagiorgewic."

— Drugi dokument jest-to adres senatu serbskiego do księcia Alexandra, i tak opiewa:

„Najłaskawszy Panie! Senat otrzymał łącznie z wysokiem pismem z 28. b. m. l. 84. także i tłómaczenie firmanu cesarskiego potwierdzającego swobody narodu serbskiego, i który temi dniami odczytano i ogłoszono w obecności senatorów i innych osób zaproszonych, tudzież odpowiedź, jaką W. ks. Mość postanowiłeś przesłać Sułtanowi z wyrazem wdzięczności za życzliwe Jego ces. Mości poselstwo.

Objawione przez W. ks. Mość w tem piśmie uczucia podziela senat jednomyślnie i jest tego przekonania, że tego zdania jest i cały naród serbski. Stósownie do przywilejów nadanych przez świętej pamięci Sułtana Mahmuda roku 1245, 1246, 1249 i 1254 i potwierdzonych teraz nanowo najwyższym hatyszeryfem uważa to senat za swój obowiązek, wspierać W. ks. Mość w myśl konstytucyi krajowej w tem wszystkiem, przezco-by tylko dało się zachować okazana ze strony J. M. Cesarza życzliwość i zaskarbić sobie łaskę zapowiedzianą pismem cesarskiem.

Belgrad, 29. stycznia 1854.

Jenerał Stefan Stefanowic.

Pierwszy sekretarz senatu: Jakób Ziwarowic." *(G. Tr.)*

Turcya.

(Korespondencya z Konstantynopola do „Indep. belge".)

Do dziennika „Indep. belge" piszą z Konstantynopola pod dniem 15. lutego: Mówią, że odbyte temi dniami konferencye między jenerałem Baraguay d'Hilliers i ministrem wojny odnosiły się do blizkiego przybycia angielsko-francuskich wojsk posiłkowych. Ale trudno dowiedzieć się coś pewnego w tym względzie, gdyż jenerał nie zwierza się nikomu, a całe personale ambasady zachowuje za przykładem szefa jak najgłębsze milczenie. Rząd turecki z swej strony przygotowuje się stanowczo na wielkie wypadki, które wiosna przynieść musi. Nowy Seraskier zażądał od wydziału wojennego, składającego się z najzdolniejszych i najznakomitszych oficerów wyższych, przedłożenia ogólnego planu kampanii dla obrony kraju. Ten

starannie wypracowany plan został przeszłego tygodnia doręczony Riza Baszy, a potem przedłożony do ocenienia radzie ministeryalnej, która nad nim dwa dni z kolei obradowała. Rozumie się samo przez się, że plan nieznany jest publiczności, gdyż przesłano go tylko jenerałowi Baraguay d'Hilliers z prośbą, ażeby poznaczał zmiany, któreby mu potrzebnemi wydać się mogły. Rząd turecki zajęty jest obecnie ważnem dziełem organizacyi wojsk nieregularnych (Baschi Bozuks). Ludzie stanowiący te korpusy ochotników, przychodzą z ojczystych swych prowincyi uzbrojeni swoim sposobem, ażeby walczyć tak, jak im najdogodniej. Gdyby chciano utwarzać z nich formalne pułki i podciągnąć je pod jakiekolwiek prawidła karności, uważaliby to za naruszenie swych praw i niezawisłości; i dlatego jest organizacya ich połączona z wielkiemi trudnościami. Mimo to przesłano w tej mierze stanowcze rozkazy tak Omerowi Baszy, jakoteż jenerałom armii azyatyckiej, i zrobiono już początek w przeprowadzeniu tej reformy, po którem spodziewać się można, że cel ten mimo wszelkie trudności i przeciwieństwa szczęśliwie osiągnięty zostanie. *(Abbld. W. Z.)*

Wyspy Jońskie.

(Okólnik rządowy do wszystkich władz wysp jońskich.)

„Gazz. di Corfu“ z 25. z. m. ogłosiła urzędowy okólnik senatowi zakomunikowany i do wszystkich władz wydany względem greckiego powstania. Powiedziano w nim, że Jej Mość królowa Anglii w połączeniu z swymi sprzymierzeńcami gwarantowała całość Turcyi z tem życzeniem, ażeby obywatelskie i administracyjne przywileje na wszystkich Chrześcian rozciągnięto. Przeto wszystkie władze i wszyscy dobrze myślący niech mają to przekonanie, że powstanie w turecko-greckich prowincyach może te nadzieje polepszenia całkiem zniweczyć. Następnie oświadczono jońskim rezydentom:

„Macie także ogłosić, że reprezentanci czterech mocarstw w Atenach przystąpili do protestu posła tureckiego przeciw inwazyi w turecki okręg Arta ze strony bandy awanturników, którzy w większej części są poddanymi Grecyi, podczas gdy między Turcyą i Grecyą nie zachodzi najmniejsze nieporozumienie; jestto krok, który należy uważać za daną greckiemu rządowi przestrogę, że będzie odpowiedzialny za czynności, niedające się usprawiedliwić żadną internacyonalną zasadą“.

W namienionym okólniku powiedziano także, że angielską fregatę *„Diamond“* posłano do Santa Maura, ażeby w razie potrzeby przy obronie Prewezy niosła pomoc, i że francuski paropływ *„Promethée“* udaje się również do Korfu. Rezydentom nakazano zapobiegać wszelkiemi środkami, ażeby insurgentom z wysp jońskich żadnej niedawano pomocy.

Dosłownie mówi okólnik między innemi: Zwierzchność musi zapobiegać związkom wszelkiego rodzaju, któreby chciały pomagać powstańcom w Epirze, albo namawiały zbrojnych ludzi do opuszczenia wysp. Emisaryuszów, którzy rewolucyjnemi pismami *(incendiari publications)* starają się ludność podburzyć, tudzież osoby podejżrzane lub niemające żadnego zatrudnienia należy wezwać, ażeby natychmiast opuścili wyspy i podczas pobytu w Korfu ich oddać pod dozór policyi. Lord nadkomisarz zaleca w ogóle największą czujność i ścisłe przestrzeganie przepisów paszportowych. *(Abbl. W. Z.)*

Chiny.

(Powstanie i sprawy chińskie.)

Według wiadomości, które francuski paropływ *„Cassini“* przywiózł z Nankinu, mieli buntownicy w 70.000 ludzi istotnie zająć Tin-tsin, który tylko 60 mil jest oddalony od Thung-chowa, miasta położonego bardzo blisko Pekinu, i postępują ku stolicy. W dystryktach zaś poniżej Kantonu cesarscy pokonali insurgentów. W Amoy, Fuhchow i Ningpo panuje spokój; w Szanghai przyszło do sporów między Francuzami i miejscowemi władzami, że pokrzywdziły dwóch katolickich Chińczyków. Francuskie okręta groziły bombardowaniem miasta, ale zgoda nastąpiła. W Nanking miał francuski poseł długą konferencyę z Taepings poufnym ministrem.

Eskadra amerykańska pod rozkazami Commodore Perry wybierała się w drugą żeglugę do Japonii; składa się z dziesięciu okrętów, między temi są 3 parопływy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

— Z Tarnowa donoszą telegrafem. Wczoraj o godzinie 6tej zrana wezbrane wody z gór zerwały znowu most na Dunajcu, i przewóz został wstrzymany. Do wieczora spodziewano się przysposobić pontony, tymczasem jeźliby mocniej miała woda przybywać, pocztowe pakiety przeprawiać się będą na wozach chłopskich przez most kolei żelaznej.

Londyn. Na posiedzeniu izby niższej w poniedziałek w nocy nie chciał lord Russell dać odpowiedzi na zapytanie, czyli przez ustąpienie z Księstw Naddunajskich byłyby dawne traktaty przywrócone lub nie; powiedział jednak, że w razie, gdyby się wojna nie ukończyła, będą te traktaty przedmiotem układów.

Berlin, 8. marca. Pruska korespondencya pisze: Prusy oznaczyły jasno stanowisko swoje do stron walczących udziałem w konferencyach wiedeńskich i utrzymają je zapewne nadal nie obowiązując się do zbrojnego działania. Prusy zachowują neutralne wyczekujące stanowisko dla utrzymania pokoju w środkowej Europie, by później działać dla stron obydwóch w sposób pojednawczy.

Konstantynopol, 26. lutego. Floty stoją jeszcze w zatoce Bejkos. Baszę z Gałaczu Saraja usunięto. Wyspa Samos chce się ogłosić niepodległą. Udał się tam okręt francuski.

Trebizonda, 19. lutego. Oddział floty Sebastopolskiej stoi w Suchum Kale.

Ateny, 1. marca. Powstanie wzmaga się (według doniesień Gazety Tryestyńskiej) także w Tessalii. Jenerał Rangos przeszedł do powstańców. Francuski i angielski poseł mieli długą konferencyę u Króla. *(L. k. a.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 10. marca. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 21r.41k.; żyta 16r.56k.; owsa 8r.13k.; jęczmienia 13r.52k.; kartofli 10r.48k.; — cetnar siana po 2r.16k.; okłotów 1r.34k.; — za sąg drzewa bukowego płacono 26r.30k., sosnowego 23r.; — kwarta krup pszennych kosztowała 23k., hreczanych 15k.; mąki pszennej 13k. w. w. — Reszta drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

(O galicyjskich surowych produktach.)

We Lwowie na początku marca. W miesiącu lutym był wywóz produktów w ogóle mniejszy niż w przeszłym miesiącu, a to dla wysokich cen ładunkowych; jednakże ceny trzymały się dla wysokiego kursu waluty.

Zboże i inne wiktuały poszły nawet znacznie w górę. Ceny zboża według gatunku były następujące:

Korzec pszenicy 8—9r., żyta 6—$6^{5}/_{6}$r., jęczmienia $5^{1}/_{2}$—6r., owsa $3^{1}/_{4}$—$3^{2}/_{3}$r., hreczki $5^{1}/_{2}$—6r., prosa 11—15r., grochu 7—9r., fasoli 7—$8^{1}/_{2}$r., kukurudzy $6^{1}/_{2}$—$7^{1}/_{2}$r., krup hreczanych 9—10r.

Okowita stoi niezmiennie w cenie, ale zdaje się, że później pójdzie w górę, gdyż według nadesłanych wiadomości z Czech i Węgier dają tam wysokie ceny za liwerunki w maju, czerwcu i lipcu, co niezawodnie wywrze wpływ i na Galicyę.

Garniec okowity 30stopniowej 1r.5k.—1r.6k. tranzyto.

Łój, o który się mocno dopytują, poszedł co do ceny w górę. Można się jednak spodziewać, że gdy się mydlarze zaopatrzą w zasoby na lato, co się zwykle dzieje w marcu, wtedy spadną ceny. Lwowski łój ziarnisty cetnar po 31—$31^{1}/_{2}$r., na rosyjskim w beczkach zbywa zupełnie. Łój z owiec w wańtuchach 29—30r. Łój na mydło imiennie 28—$28^{1}/_{2}$r. Smalec do potraw 30—31r., smalec na mydło imiennie 26—27r.

Konopie niezapakowane według gatunku cetn. po 16—18r., sortowane najprzedniejsze w paczkach cetn. 19—21r., średnie bez zapakowania 16—17r., ordynaryjne 14—15r.

Z potażem mało robiono interesów. Bukowiński potaż z drzewa, biały pierwszego gatunku cetn. 12—$12^{1}/_{4}$r., błękitny drugiego gatunku 9—$10^{1}/_{2}$r., potaż ze słomy jasno-błękitny pierwszego gatunku 8—$8^{1}/_{4}$r., drugiego gatunku $7^{3}/_{8}$—$7^{7}/_{8}$r.

Anyż okrągły, galicyjski korzec po 18—20r.

Kopr, najprzedniejszy zielony cetn. 10—11r., średni 9—$9^{1}/_{2}$r.

Kmin i rzepak rozkupiony, nie ma go wcale.

Nasienie koniczyny, korzec 40—45r., lniane, korzec $6^{2}/_{5}$r., konopne $5^{3}/_{5}$r.

Miód z woszczynami, cetnar 19—20r., turecka biała patoka 24—25r.

Wosk przedni, jasno-żółty cetnar 100—102r.

Wełna na krajki, wołoska biała cetn. 38—41r., czarna 28—29r., szara 24—26r.

Wosk i wełna na krajki poszukiwane po cenach notowanych.

Para skór wołowych 16—19r.

Ładunki przy braku fur i nagromadzeniu zboża podnoszą się w cenie.

Notują według różnicy towarów i artykułów, cetnar:

Ze Lwowa do Biały 3—$3^{1}/_{5}$r., Bochni $2^{1}/_{2}$r., Wrocławia $3^{3}/_{4}$—4r., Brodów 48k., Berna $3^{1}/_{2}$—$3^{3}/_{4}$r., Czerniowiec $1^{3}/_{4}$r., Czortkowa $1^{2}/_{3}$r., Kołomyi $1^{1}/_{2}$r., Krakowa 3r., Lipnika $3^{1}/_{3}$—$3^{1}/_{2}$r., Pesztu 4r., Pragi 4r., Rzeszowa $1^{3}/_{4}$r., Synoutz $2^{3}/_{4}$r., Stanisławowa $1^{1}/_{4}$r., Tarnopola 48k., Tarnowa $2^{3}/_{4}$r., Opawy $3^{1}/_{2}$r., Wiednia 4r.

Kurs lwowski.

Dnia 10. marca.		gotówką zła.	gotówką kr.	towarem zła.	towarem kr.
Dukat holenderski	m. k.	5	57	6	1
Dukat cesarski	„ „	6	2	6	7
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	28	10	31
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	—	2	$1^{1}/_{2}$
Talar pruski	„ „	1	57	1	58
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	90	40	91	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 10. marca 1854.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	90	48
Żądano „ „ za 100	„ „	91	18

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 7. marca.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$85\frac{1}{8}$ 85 $84\frac{7}{8}$ $\frac{13}{16}$ 85	85
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	108	108
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
detto detto	$4\frac{1}{2}$%	„	$74\frac{3}{8}$ 75	75
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	$115\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ 116	$115\frac{7}{8}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1215 1220	1218
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			455	455
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.				2200
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.				—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.				—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.				—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.				580
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.				—
Renty Como				—

Wiédeński kurs weksłów.

Dnia 7. marca.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$132\frac{1}{2}\frac{1}{4}$ 132 $131\frac{7}{8}$ l.	$132\frac{1}{4}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$132\frac{1}{8}$ 132 $131\frac{7}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{8}$	$131\frac{7}{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	153	153 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$98\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$ 93	$98\frac{1}{4}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	128 l.	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12 54 53 l.	$12.53\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$128\frac{1}{2}\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$ 128 l.	$128\frac{1}{4}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	$156\frac{1}{2}$ 156 $155\frac{3}{4}\frac{1}{2}\frac{1}{2}$ l.	$155\frac{7}{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty		$36\frac{1}{4}$ Agio

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 8. marca o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam $110\frac{1}{4}$. — Augsburg $131\frac{1}{4}$. — Frankfurt 131. — Hamburg $97\frac{1}{2}$. — Liwurna 127 l. Londyn 12.47 Medyolan 127. Paryż 154. l.

Obligacye długu państwa 5% $85\frac{5}{8}$—$85\frac{3}{4}$. Detto S. B. 5% 107 — 108. Detto $4\frac{1}{2}$% $75\frac{1}{2}$—$75\frac{3}{4}$. Detto 4% $67\frac{1}{2}$—68. Detto z r. 1850 z wypłata 4% 86 — $86\frac{1}{2}$. Detto z r. 1852 4% 84 — $84\frac{1}{2}$. Detto 3% 54 — $54\frac{1}{2}$. Detto $2\frac{1}{2}$% $43\frac{1}{2}$—$43\frac{3}{4}$. Detto 1% — —. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% $84\frac{1}{2}$ — 85. Detto z krajów kor. 5% 83 — $83\frac{1}{4}$. Pożyczka z r. 1834 218 — 219. Detto z r. 1839 118 — $118\frac{1}{2}$. Oblig. bankowe $2\frac{1}{2}$% 56 — 57. Obl. lom. wen. pożyczki z r. 1850 5% $95\frac{1}{2}$—96. Akcye bankowe z ujma 1225—1228. Detto bez ujmy 1055—1060. Akcye bankowe now. wydania 971—973. Akcye banku eskomp. 92—$92\frac{1}{2}$. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 223—$223\frac{1}{4}$. Detto Glognickiej — — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 232—236. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — — —. Detto 2. wydania — — —. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej $54\frac{1}{2}$ — 55. Detto żeglugi parowej 600 — 602. Detto 11. wydania 590—595. Detto 12. wydania 570—573. Detto Lloyda 570—575. Detto młyna parowego wiédeń. 124—125. Renty Como $12\frac{1}{2}$—$12\frac{3}{4}$. Esterhazego losy na 40 złr. 79 — $79\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy $27\frac{1}{2}$ — $27\frac{3}{4}$. Waldsteina losy 29—$29\frac{1}{4}$. Keglevicha losy $10\frac{1}{2}$—$10\frac{3}{4}$. Cesarskich ważnych dukatów Agio $34\frac{7}{8}$—35.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 10 marca.

Obligacye długu państwa 5% $86\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}$% $76\frac{3}{4}$; 4% $68\frac{3}{4}$; 4% z r. 1850. —; wylosowane 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losy z r. 1834 —; z. r. 1839 121. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bank. 1240. Akcye kolei półn. 2220. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 612. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego á 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg $130\frac{1}{2}$ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $130\frac{1}{8}$ l. 2. m. Hamburg 97 l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 12.46. l. 3. m. Medyolan 127. Marsylia — l. Paryż $153\frac{1}{4}$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. — Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 8. marca o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio $34\frac{7}{8}$. Ces. dukatów obrączkowych agio 34. Ros. imperyały 10.28. Srebra agio 30 gotówką.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10 marca.

PP. Witkowski Tadeusz, z Soroki. — Truskolawscy Franciszek i Henryk z Stanina. — Serwatowski Wojciech z Bursztyna. — Mielante, rzymski konzul jeneralny, z Czerniowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. marca.

Hr. Komorowski Franciszek, do Łuczyc. — Hr. Mefrey Henryk, c. k. porucznik, do Krakowa. — PP. Pausenwein Ferd., c. k. porucznik, do Brzeżan. — Zagórski Mieczysław, do Wołkowa. — Saar Henryk, c. k. radca gub. i starosta, do Przemyśla.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'' ''' ''''				
6 god. zrana	27 8 3	+ 1°	+ 3°	zachodni 0	mgła
2 god. pop.	27 8 7	+ 3°	+ 1°	zachodni 0	pochmurno
10 god. wie.	27 9 7	+ 2°		zachodni 0	dżdżysto

T E A T R.

Dziś: na dochód odjeżdżającego komika niemiec. Jpana Varry: **„Des Komikers letztes Benefiz.“**

K R O N I K A.

W Szczurowie wiosce ob. bocheńskiego, powstał w nocy z 5. na 6. b. m. pożar w pomieszkaniu wieśniaka Franciszka Sulmy, gospodarz ze snu przerażony, pobiegł ratować konie w stajni, tymczasem ognie ogarnęły całe domostwo, a w płomieniach spaliła się żona jego Maryanna i syn czternastoletni chłopiec.

— Sprostowanie mylnego podania o Piusie IX. Jak wiadomo utrzymywała się dawniej mylna wieść o papieżu Piusie IX., jakoby w młodym swym wieku służył w wojsku francuskiem. Do dziennika „Européen (niegdyś „Presse religieuse“) przesłano teraz z Rzymu następujące pismo z 15go lutego: „Miałem zaszczyt otrzymania audyencyi u J. Ś. papieża, a że ojciec św. raczył mi oświadczyć wysoki swój szacunek dla armii francuskiej, przeto przypisywałem to po części jeszcze sympatyom jego młodocianym, będąc zwłaszcza tego mniemania, że J. Ś. zostawał niegdyś w wojskowej służbie francuskiej. — Zrobiłem więc tę uwagę, że Francya nigdy o tem niezapomni, iż młody hrabia Mastai Ferretti walczył niegdyś pod znakami francuskiemi, i że nasi żołnierze poglądają z dumą na swego dawniejszego towarzysza broni. Słowa te zastanowiły mocno ojca świętego. „Nierozumiem, co pan chcesz przez to powiedzieć“ — „nigdy nie służyłem pod bronią, niebyłem nigdy żołnierzem“. — Sądzą jednak powszechnie, że Wasza Świątobliwość nosiłeś szpadę z honorem, nim z większą jeszcze chwałą wdziałeś tiarę. — „Mylne to zupełnie mniemanie“ — odrzekł papież — „i upoważniam WPana do sprostowania tej pogłoski itd. Podpis: Bergé de Mazéres“.

— Dziwna zręczność i olbrzymia prawie siła większej części mieszkańców wschodnich — pisze korespondent do dziennika „Medic. Wochenschau“ z obozu tureckiego — dobrze się nam nieraz przydarza podczas częstych wypraw na lewy brzeg Dunaju. Często się też przytrafia, że czaty nasze przewożą się nawet tylko we dwójkę na wyspy, n. p. z Turtukaju do ostrowu oltenickiego i z Sylistryi do Wadu-Sylistryi, bawią tam przez kilka godzin i znów wracają, stawając na czas do zwykłej swej służby. Tym sposobem napadają po drugiej stronie Dunaju czaty nieprzyjacielskie nawet nocną porą, rozbrajają je, obdzierają i rażą, potem uchodzą szczęśliwie.

— Ludność Kalifornii. W dzienniku „Alta California“ z 30. grudnia 1853, podano liczbę ludności Kalifornii na 310.000 osób, liczbę przychodniów ze Stanów Zjednoczonych i Mexyku na 15.000, ogółowe pomnożenie na 18.000, a całą liczbę ludności w końcu upłynionego roku na 328.000 dusz. Z tej ludności przybyło w ciągu roku 50.000 czyli więcej niż 1 od 7. Ludność Kalifornii pomnożyła się w ciągu roku przez przybycie 4000 niewiast, 1800 dzieci i 2000 cudzoziemców, a utraciła 1200 Chińczyków. Teraźniejsza ludność Kalifornii składa się z 215.000 Amerykanów, 25.000 Niemców, 25.000 Francuzów, 17.000 Chińczyków, 5000 Hiszpanów, 5000 mieszanych cudzoziemców, 20.000 Indyan i 2500 Murzynów. Z tych jest około 65.000 kobiet a może 30.000 dzieci. Według tego obliczenia jest prawie $\frac{2}{3}$ ludności rodem z Ameryki, $\frac{1}{3}$ obcego urodzenia, $\frac{1}{13}$ Francuzów, $\frac{1}{13}$ Niemców, $\frac{1}{19}$ Chińczyków, niemal $\frac{1}{11}$ dzieci i $\frac{1}{16}$ Indyan. Wykonana w jesieni 1852 konskrypcya podała liczbę ludności na 264.435, jednak przy doręczeniu tego dokumentu ciału legislacyjnemu oświadczył gubernator, iż jest tego zdania, że liczba 308.507 jest dokładniejszą. — Ajenci konskrypcyi donieśli o 33.000 Indyan, ale to doniesienie było napisane bez dokładnego zbadania, a my uważamy tę liczbę za wysoką. Według konskrypcyi było tylko 60.000 cudzoziemców, lecz to jest za mało, gdyż już sami Niemcy i Francuzi składali tę liczbę, nieliczac w to Chińczyków, Hiszpanów i cudzoziemców mieszanych, którzy prawie taką samą liczbę wynosili. Niemcy i Francuzi utrzymują, że ich jest daleko więcej, niżeliśmy podali. My przedkładamy nasze obliczenie jako niezawodne w swoich rysach ogólnych.'

— Lakier Paryski. Lakier ten, zapomocą którego można w kilku minutach nadać butom ze skóry cielęcej pozór i połysk wytwornie lakierowanej skóry, sporządza się w sposób bardzo pojedyńczy. Do 8 łutów wody bierze się 1 łut drzewa kampeszowego (błękitnego) i trzyma się tak długo nad ogniem, pokąd się płyn do połowy niewygotuje, dalej $\frac{1}{2}$ kwintla cukru i 3 kwintle gumy arabskiej, dodaje się do tego odrobinę siarczanu żelaza, aż pokąd kolor brunatny odwaru całkiem nie zciemnieje. Wkońcu dla stężenia pokostu dolewa się trochę spirytusu winnego. Flaszkę takiego pokostu sprowadzanego z Francyi od Bernarda za 45 kr. można mieć w domu za kilka krajcarów.

Przewodnik lwowski.

Swieże nasienie *koniczyny czerwonej* dostanie w handlu p. Karola Ferdynanda Milde w rynku.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 10. Dodatku tygodniowego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.